

การอ่าน คิด วิเคราะห์

CRITICAL READING and Thinking

โดย

ครูอมอุษา ภูมิสวัสดิ์

ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อ.บ. มหาวิทยาลัยศิลปากร

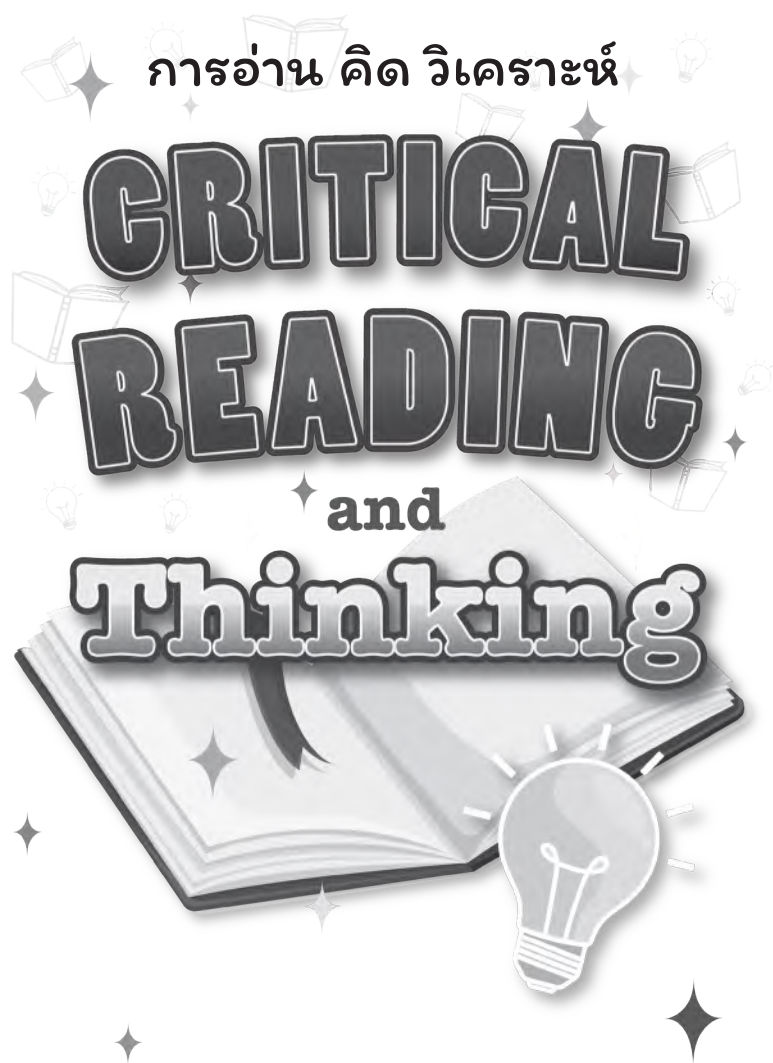
Diploma in applied linguistics RELC Singapore

นางสาวกาศตรีหญิง ดุสิตา ขันรพงษ์

MA TESOL Studies, University of Leeds, UK

น.บ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ครูภาษา กองภาษา ศูนย์ภาษา กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ

โดย

ครูอมจุษา ภูมิสวัสดิ์

ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อ.บ. มหาวิทยาลัยศิลปากร

Diploma in applied linguistics RELC Singapore

นาวาอากาศตรีหญิง ดุสิตา ขันรพวงษ์

MA TESOL Studies, University of Leeds, UK

อ.บ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ครูภาษา กองภาษา ศูนย์ภาษา กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ

การอ่าน คิด วิเคราะห์

Critical Reading and Thinking

ครูเอมอุษา ภูมิสวัสดิ์

นาวาอากาศตรีหญิง ดุสิตา ชันธพงษ์

เลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ ISBN 978-616-630-005-5

พิมพ์ครั้งแรก: พฤศจิกายน 2568

เนื้อหาในหนังสือเล่มนี้เป็นลิขสิทธิ์ของผู้เขียน
ห้ามมิให้ดัดแปลง คัดลอก หรือนำส่วนใดส่วนหนึ่ง
หรือทั้งหมดของหนังสือเล่มนี้ไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับ
อนุญาตจากผู้เขียน หากผู้ใดละเมิดจะถูกดำเนิน
คดีตามกฎหมาย

พิมพ์ที่:

พจก. เรือนแก้วการพิมพ์

947 ถนนอรุณอมรินทร์ แขวงศิริราช เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร 10700

โทร. 0-2411-1523, 0-2412-6552 โทรสาร 0-2866-3248

อีเมล ruenkaewprinting@gmail.com

ราคา 300 บาท

คำนำ

ทักษะที่สำคัญในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะหนึ่งคือการอ่าน เห็นได้ชัดว่าสัดส่วนของแบบทดสอบความรู้ภาษาอังกฤษ ไม่ว่าจะเป็นข้อสอบระดับสากลหรือระดับในประเทศ ต่างก็มุ่งเน้นทักษะการอ่านมากกว่าด้านอื่นๆ เช่น ในข้อสอบ TOEIC และ TOEFL มีข้อสอบที่วัดความสามารถในการอ่าน 40-50 ข้อ

ข้อสอบ Smart One ทดสอบการอ่าน 30 ข้อ ใน 65 ข้อ

ข้อสอบ CU-TEP ทดสอบการอ่าน 60 ข้อ ใน 120 ข้อ

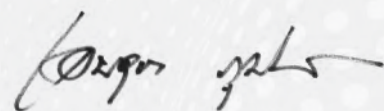
ข้อสอบ TU-GET ทดสอบการอ่าน 50 ข้อ ใน 100 ข้อ

ในข้อสอบ O-NET, GAT และ 9 วิชาสามัญ ก็มีการทดสอบการอ่านประมาณ 50% เช่นเดียวกัน นักเรียนและผู้ที่เป็นต้องใช้อังกฤษในการสอบหรือการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ จึงให้ความสำคัญกับ การพัฒนาทักษะการอ่าน

จากประสบการณ์ในการสอนภาษาอังกฤษมานานถึง 40 ปี และจากการสอบถามนักเรียน ทำให้ทราบว่านักเรียนส่วนใหญ่คิดว่า **คำศัพท์** เป็นเรื่องที่สำคัญที่สุดในการเข้าใจเรื่องที่อ่าน อันที่จริงมีปัจจัยอื่นๆ ที่สำคัญพอๆ กับคำศัพท์ เช่น การรู้เรื่องโครงสร้างประโยค คำเชื่อม ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่างประโยคหรือระหว่างข้อความ การเรียบเรียงประโยคเป็นย่อหน้า เรียงความหรือบทความประเภทต่างๆ การใช้สรรพนามแทนนาม หรือคำที่อ้างอิง (referent) วิธีการเดาคำศัพท์จากบริบท ความรู้เรื่องรากศัพท์ หรือคำเติมอุปสรรค (prefix) และปัจจัย (suffix)

ในการเขียนหนังสือนี้ ผู้เขียนจึงมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะในการอ่าน และการให้บทอ่านที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้อ่านได้ฝึกอ่าน ได้พัฒนาทักษะในการอ่านไปพร้อมๆ กับรู้คำศัพท์ในหัวข้อต่างๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการเตรียมตัวสอบ นอกจากนั้น ผู้เขียนมุ่งเน้นการพัฒนาการคิดวิเคราะห์ไปพร้อมๆ การอ่านด้วย

ด้วยความปรารถนาดี

(นางเอมอุษา ภูมิสวัสดิ์)

สารบัญ

บทที่ 1 การอ่าน คิด วิเคราะห์ คืออะไร?	6
What is Critical Reading and Thinking?	
บทที่ 2 คำแนะนำสำหรับการพัฒนาทักษะการอ่าน คิด วิเคราะห์	7
บทที่ 3 ยุทธวิธีในการอ่าน	12
บทที่ 4 บทอ่านเพื่อพัฒนาการอ่าน คิด วิเคราะห์	18
บทที่ 5 แบบทดสอบเพื่อประเมินความสามารถในการอ่าน คิด วิเคราะห์	88
Tests on Critical Reading and Thinking	
KEY อธิบายเฉลย	141

การอ่าน คิด วิเคราะห์ Critical Reading and Thinking

บทที่ 1

การอ่าน คิด วิเคราะห์ คืออะไร?

What is Critical Reading and Thinking?

จากการพิจารณาข้อสอบภาษาอังกฤษเพื่อคัดเลือกเข้าศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ระดับมหาวิทยาลัย และการทดสอบความรู้ภาษาอังกฤษเพื่อศึกษาต่อต่างประเทศ ส่วนสำคัญในข้อสอบมักเป็นการวัดความสามารถในการเข้าใจเรื่องที่อ่านและการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ซึ่งครอบคลุมทักษะต่างๆ ดังนี้

- อ่านแล้วสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ รู้หัวข้อเรื่อง หรือจุดประสงค์ของผู้เขียนว่าเขียนเพื่อสื่อสารอะไร
- อ่านแล้วรู้ทัศนคติหรืออารมณ์ของผู้เขียนซึ่งสังเกตได้จากการใช้คำสำนวน สำนวนในการเขียน
- รู้ประเภทและที่มาของบทอ่าน
- สามารถตีความหมายของคำหรือสำนวนจากบริบทหรือสถานการณ์ที่ได้
- การเข้าใจความหมายโดยนัย หรือความหมายแฝงซึ่งผู้เขียนไม่ได้บอกตรงๆ หรือเลือกใช้คำที่ไม่เพียงสื่อความหมายตรงตามคำเท่านั้น แต่มีความหมายแฝงอยู่ด้วย
- สามารถแยกได้ว่าอะไรคือข้อเท็จจริง อะไรคือความเห็น
- รู้ความสัมพันธ์ระหว่างประโยคหรือข้อความ ลำดับได้ว่าอะไรเกิดก่อน/หลัง
- รู้ความต่อเนื่องของเรื่อง บอกได้ว่า สรรพนามหรือ referent นั้นๆ แทนนามคนใดหรือสิ่งใดที่พูดถึงมาก่อนแล้ว

ผู้ที่มีคุณสมบัติดังกล่าวข้างต้นจึงจะนับว่ามีความสามารถในการอ่าน คิด วิเคราะห์

คำแนะนำสำหรับการพัฒนาทักษะ การอ่าน คิด วิเคราะห์

1. การทดสอบความเข้าใจในการอ่าน

เป็นที่ทราบกันดีว่า แนวข้อสอบคัดเลือกหรือข้อสอบในหลายโรงเรียนตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ยังเน้นความสำคัญของการอ่าน บทอ่านที่ทดสอบก็หลากหลาย ตั้งแต่ โฆษณาสินค้าหรือบริการ ฉลากหรือคำแนะนำในการใช้สินค้า ป้ายประกาศ กลอน บทเพลง บทความทางวิชาการ บทอ่านแนวสารคดี ผลงานการวิจัย จดหมาย (ทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ)

เนื้อหาในหัวข้อที่มีครอบคลุมในข้อสอบ ได้แก่

1. เรื่องเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย โภชนาการ เช่น บทอ่านเกี่ยวกับภัยของบุหรี ปัญหาการขาดสารอาหาร โรคหรือเชื้อโรคบางอย่าง (อาการนอนไม่หลับ โรคความจำเสื่อม ฯลฯ) เป็นต้น
2. เรื่องเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ผลงานการค้นคว้าวิจัย มักถามถึงข้อดี ข้อเสีย หรือข้อจำกัด หรือยังเป็นเพียงการทดลอง ไม่รับรองผลแน่ชัด
3. เรื่องเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และโบราณคดี ประวัติความเป็นมาของวัตถุหรือสถานที่สำคัญ เช่น สุสานในอียิปต์ กำแพงเมืองจีน ซากปรักหักพัง การค้นพบหลักฐานที่มาของชนเผ่าใดเผ่าหนึ่ง
4. เรื่องเกี่ยวกับพลังงานและสิ่งแวดล้อม เช่น พลังงานทางเลือกใหม่ (พลังงานนิวเคลียร์ พลังน้ำ พลังงานแสงอาทิตย์ ฯลฯ) ปัญหามลพิษ การกำจัดขยะ การรีไซเคิลวัสดุ การตัดไม้ทำลายป่า ภัยธรรมชาติ (ร้อนแห้งแล้ง แผ่นดินไหว ภูเขาไฟระเบิด พายุไต้ฝุ่น ฯลฯ) เป็นต้น
5. ปัญหาหรือเรื่องที่อยู่ในความสนใจระดับชาติ เช่น ปัญหาการจราจร ปัญหาการไม่รู้หนังสือ (Illiteracy)
6. เรื่องเกี่ยวกับวัฒนธรรม งานอดิเรกและกิจกรรมในเวลาว่าง (leisure activities) เช่น การออกกำลังกาย การเล่นกีฬา การไต่เขา การอ่านหนังสือ การทำสมาธิ การสะสมแสตมป์ การดำน้ำ การล่าสัตว์ การเล่นเครื่องร่อน (hang-gliding) เป็นต้น
7. ข้อมูลสถิติ ในรูปของตาราง แผนภูมิ กราฟ
8. บทอ่านในชีวิตประจำวัน เช่น ข่าว โฆษณา ป้ายประกาศ พยากรณ์อากาศ การ์ตูน เป็นต้น

2. ลักษณะคำถามในการทดสอบความเข้าใจในการอ่าน

- ถามใจความสำคัญ (main idea or main point) ของเรื่องที่เราอ่าน
- ถามจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของผู้เขียน (author or writer's purpose/objective)
- ให้ตั้งชื่อเรื่อง หรือถามเกี่ยวกับ topic ของเรื่อง

- ถามประเภท (category) ของบทอ่านหรือที่มาว่าจะพบบทอ่านนั้นๆ ได้ที่ไหน
- ถามว่าข้อมูลใดถูกหรือไม่ถูกต้องตามเรื่อง หรือข้อมูลใดให้หรือไม่ให้มา
- ถามว่าเรื่องนี้บอกเป็นนัย (ไม่บอกตรงๆ) ว่าอะไร ผู้อ่านจะสรุปจากเรื่อง (infer) ว่าอะไร หรือเรื่องที่อ่านบอกอ้อมๆ (imply) ว่าอะไร
- ถามว่าสรรพนามนั้นๆ แทนนามตัวใด : The Former, The latter, Those, It, They, That, This ... (What does “It” refer to?)
- ให้ตีความศัพท์หรือสำนวนจากใจความในบทอ่านที่ให้
- ถามเนื้อหาในรายละเอียด Who, What, Where, When, How, Why, ...
- ให้จับคู่โฆษณารับสมัครงานกับคนที่มีคุณสมบัติเหมาะสม หรือจับคู่หัวข้อข่าวกับย่อหน้าแรกของข่าว

3. องค์ประกอบที่สำคัญสำหรับความเข้าใจในการอ่าน ได้แก่

- คำเชื่อมที่เชื่อมโยงคำหรือข้อความหรือประโยค
- โครงสร้างประโยค (sentence structure)
- สรรพนามหรือคำที่ใช้แทนคำนามหรือข้อความที่กล่าวถึงแล้ว (referent)
- คำศัพท์ (vocab)

4. การอ่านเพื่อความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน มีวิธีการดังนี้

1. รวบรวมสมาธิไปยังเรื่องที่อ่าน พยายามอ่านให้เร็ว ไม่ใช่อ่านทีละคำ แต่อ่านทีละกลุ่มคำ ที่สื่อความหมาย (meaningful unit)
2. อ่านให้ตลอดเรื่อง ตั้งแต่ต้นจนจบ แล้วสรุปว่าเรื่องที่อ่านนั้นเกี่ยวกับอะไร
3. ให้ความสนใจกับคำที่รู้มากกว่าคำที่ไม่รู้ และเดาคำที่ไม่รู้จากใจความที่นำ/ตามมา จากรากคำหรือคำที่ใกล้เคียง จาก synonym/antonym จากตำแหน่งหน้าที่ของคำ จากตัวอย่าง จากภูมิหลังหรือประสบการณ์ของผู้อ่าน
4. ต้องมีพื้นฐานความรู้ในเรื่องต่างๆ ของประโยค เช่น
 - โครงสร้างประโยค เพราะส่วนขยายบางครั้งก็อยู่ข้างหน้า บางครั้งก็อยู่ข้างหลัง บางครั้งประธานอาจไม่ได้อยู่ต้นประโยค เช่น Jumping into the pool, he could save the girl.
 - ประเภทและลักษณะของประโยคซับซ้อน
 - ตัวเชื่อมระหว่างประโยค เช่น accordingly, consequently, notwithstanding, thus, despite, nevertheless เป็นต้น
5. ต้องทราบว่าโครงสร้างและประเภทของย่อหน้าหรือบทอ่านมีลักษณะพิเศษอะไรบ้าง เช่น ข่าวก็มีลักษณะพิเศษที่ไม่เหมือนบทความทางวิชาการ

โครงสร้างของย่อหน้า (paragraph) ประกอบด้วย

- 1) ใจความสำคัญ (main idea) ซึ่งอาจอยู่ที่ประโยคแรก ประโยคกลาง ประโยคสุดท้าย หรืออาจไม่มีประโยคใดประโยคหนึ่งเป็นใจความสำคัญ แต่ผู้อ่านต้องสรุปจากการอ่านทั้งบทอ่าน
- 2) ใจความสนับสนุน (supporting detail) จะอยู่ในรูปการบรรยาย พรรณนา เล่าเรื่อง เปรียบเทียบ ยกตัวอย่าง การอุปมาอุปไมย อธิบาย หรือให้คำจำกัดความ

6. ควรรู้ว่าเรื่องที่อ่านเรียบเรียงอย่างไร เพื่อช่วยให้เข้าใจเรื่องที่อ่านได้เร็วขึ้น
วิธีการเรียบเรียงเรื่อง มี 9 แบบ ดังนี้
 - 1) Time Order (การเรียงลำดับเวลาที่เกิดก่อน/หลัง)
 - 2) Importance Order (การเรียงลำดับความสำคัญ)
 - 3) Simple Listing (รายการข้อมูล)
 - 4) Description (การพรรณนา)
 - 5) Illustration (Exemplification) (การให้คำอธิบาย ให้ภาพประกอบหรือยกตัวอย่าง)
 - 6) Cause and Effect (การให้สาเหตุและผล)
 - 7) Comparison and Contrast (การเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่าง)
 - 8) Classification (การจำแนกหรือระบุประเภท)
 - 9) Definition (การนิยามหรือให้คำจำกัดความ)
7. หากพบว่าเรื่องที่อ่านนั้นยาก มีคำไม่คุ้นเคยมาก ก็ให้อ่านคำถามก่อน แล้วค่อยหาคำตอบจากเนื้อเรื่องให้ตรงกับคำถามนั้นๆ
8. อ่านให้มากๆ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน ให้มีภูมิหลังที่ช่วยให้เข้าใจศัพท์เทคนิคหรือสำนวนที่มีความหมายพิเศษทั้งหลาย จะทำให้เข้าใจเรื่องที่อ่านได้เร็วขึ้น
9. พยายามอ่านเรื่องในหัวข้อที่หลากหลายและอ่านบ่อยๆ เพื่อให้คุ้นเคยกับศัพท์/สำนวน แล้วนำศัพท์/สำนวนเหล่านั้นมาพูด มาเขียน มาใช้บ่อยๆ จะช่วยให้จดจำได้แม่นยำขึ้น
10. เรียนรู้คำศัพท์ให้ถูกวิธี โดย
 - รู้ทุกความหมายของคำ
 - รู้ตำแหน่งหน้าที่ เวลาใช้คำในประโยค
 - รู้คำเป็นทีม เช่น employer, employee, employment, unemployed
 - รู้ synonym/antonym
 - รู้คำที่เหมาะสมกับระดับชั้น จากแบบเรียน จากข้อสอบจากบทอ่านต่างๆ ในชีวิตประจำวัน และพยายามใช้คำที่เหมาะสมกับระดับและคำที่ยากขึ้นจากที่เคยใช้
11. วิธีการเรียนรู้คำที่ถูกต้องจะนำไปสู่การเดาคำศัพท์ได้ถูกต้องหรือใกล้เคียงความหมายจริง
การเดาคำศัพท์จากบริบท (context) ให้พิจารณาจากสิ่งต่อไปนี้
 - ตัวเชื่อม (Connector)
 - รากศัพท์ (root) คำอุปสรรค (prefix) คำปัจจัย (suffix)
 - คำจำกัดความ (definition)
 - ตำแหน่งหน้าที่ในประโยค
 - ใจความที่ล้อมรอบ
 - ตัวอย่าง
 - คำพ้อง (synonym) คำตรงข้าม (antonym)

หมายเหตุ : – รายละเอียดเรื่อง การรู้ศัพท์และการเดาศัพท์ อยู่ในหนังสือของผู้เขียนชื่อ “ทำอย่างไรจะเก่งศัพท์”
 – รายละเอียดเรื่อง คำเชื่อมและโครงสร้างประโยค อยู่ในหนังสือของผู้เขียนชื่อ “จะใช้ประโยชน์จากไวยากรณ์ได้อย่างไร”

ตัวอย่างย่อหน้าซึ่งมีประโยคที่มีใจความสำคัญ (topic sentence) อยู่ในตำแหน่งที่ต่างกัน (ประโยคที่ขีดเส้นใต้) บางครั้งประโยคที่มีใจความสำคัญอยู่อาจรวมประโยคแรกกับประโยคสุดท้ายด้วย

Passage 1 :

Hurricanes

*Hurricanes, which are also called cyclones, exert tremendous power. These violent storms are often a hundred miles in diameter, and their winds can reach **velocities**¹ of seventy-five miles per hour or more. Furthermore, the strong winds and heavy rainfall that accompany them can completely destroy a small town in a couple of hours. The energy that is released by a hurricane in one day exceeds the total energy consumed by humankind throughout the world in one year.

Passage 2 :

Medical Miracles to Come

In the year 2009, a **vaccine**² against the common cold was developed. In the same year, the first human has been successfully **cloned**³. In the year 2014, parents were able to create designed children. Genetic therapy was able to manipulate genes for abilities, intelligence, hair, eye, and skin color. In 2020, most diseases were able to be diagnosed and treated at home. These are just a few examples of medical miracles that have come true.

Passage 3 :

Synonyms

*Synonyms, words that have the same basic meaning, do not always have the same emotional meaning. For example, the words *stingy* and *frugal* both mean “careful with money.” However, to call a person *stingy* is an insult, while the word *frugal* has a much more positive **connotation**⁴. Similarly, a person wants to be slender but not *skinny*, and aggressive but not *pushy*. Therefore, you should be careful in choosing words because many so-called synonyms are not really synonymous at all.*

¹**velocities**: speeds

²**vaccine**: substance that prevents a specific disease such as smallpox or polio

³**cloned**: made an exact copy of

⁴**connotation**: positive or negative meaning

A) Which sentence contains the main idea?

Snakes are almost invisible. They are designed to be unseen, to be stumbled upon by prey. Their tapestriped skins are hypnotic with repetitive design. They drug our eyes and blend into the background. So, when we do see one, we are apt to be closer than we want to be.

B) What is the reference of the bold-typed word or phrase in each of the following passages?

- One of dangers cited is that television appears to give the advantage to the candidate who can project the most favourable image to the voters rather than to **the one** who may have the best qualifications for the office.

The word “**the one**” refers to _____ .

- a. image b. voter c. advantage d. candidate

- If one company had opened the door to television, **others** might as well do the same; and in 2020 it could be estimated that more than 100,000 cinema films had become available to TV.

The word “**others**” refer to the _____ .

- a. doors b. companies c. cinema films d. television sets

- The chemist transforms the materials that he finds in nature; from them he **fashions** explosives and medicines and fabrics and other new materials almost without number.

The word “**fashions**” means _____ .

- a. produces something modern b. gives form or shape to something
c. makes and advertises something d. sets a fashion for something

- To be truly happy is a question of how we begin and not of how we end, of what we want and not of what we have. An inspiration is a joy forever, a possession as solid as an estate, **a fortune which we can never exhaust** and which gives us, year by year, an income of pleasurable activity.

The phrase “**a fortune which we can never exhaust**” refer to _____ .

- a. luck that can never be taken away b. property that is never used up
c. fortune that we are never tired of d. money that we will never throw away

บทที่ 3

ยุทธวิธีในการอ่าน

จากการอ่านหนังสือที่มีผู้รู้แนะนำเกี่ยวกับวิธีการอ่าน การรับการอบรมสัมมนาและจากประสบการณ์ตรงในการจัดการเรียนการสอน ผู้เขียนสรุปสิ่งที่ควรรู้เกี่ยวกับการอ่านได้ ดังนี้

1. ผู้อ่านควรมีจุดประสงค์ในการอ่านว่าจะอ่านเพื่ออะไร ซึ่งจะช่วยให้ตัดสินใจว่าจะอ่านอย่างไร
2. วิธีการอ่านขึ้นอยู่กับประเภทของบทอ่าน เช่น เวลาอ่านข่าว เรามักอ่านเร็วๆ ให้พอจับใจความได้ว่าเกิดอะไรขึ้น หรือใครทำอะไรที่ไหน เมื่อไร แต่ถ้าอ่านบทความทางวิชาการเพื่อให้ได้ความรู้ เราจะตั้งใจอ่านอย่างมีสมาธิตั้งแต่ต้นจนจบ ถ้าอ่านเร็วๆ เพื่อหาข้อมูลเฉพาะเจาะจง เช่น อ่านรายการทีวี เรียกว่า skimming แต่ถ้าอ่านเพื่อให้รู้ว่าเรื่องเกี่ยวกับอะไร เพื่อเข้าใจเรื่องและตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องได้ เรียกว่า scanning
3. ผู้อ่านต้องหาความรู้ประสบการณ์ที่เกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อให้มีภูมิหลัง (background knowledge) ช่วยให้เข้าใจเรื่องที่อ่าน เช่น ถ้าเราไม่เคยเรียนฟิสิกส์ ไม่เคยอ่านหนังสือเกี่ยวกับฟิสิกส์เลย เมื่อต้องอ่านบทความทางด้านฟิสิกส์ จะพบว่ายากที่จะเข้าใจเรื่อง แต่ถ้าอ่านเรื่องที่เรามีภูมิหลังอยู่จะช่วยให้เข้าใจเรื่องได้ง่ายขึ้น
4. การคาดเดาว่าเรื่องที่อ่านจะกล่าวถึงอะไรต่อไป (predicting หรือ anticipating) การคาดเดามีพื้นฐานมาจากการรวมกันระหว่างภูมิหลังและข้อมูลที่ได้รับจากบทอ่าน
5. การเดาหรือตีความคำศัพท์ (หรือสำนวน) ที่เราไม่คุ้นเคย จากบริบท จากใจความที่นำมาหรือตามหลัง มาจากรากศัพท์ จากตัวอย่าง จากคำจำกัดความ จากตำแหน่งหน้าที่ของคำในประโยค จากคำเหมือน (synonym) หรือคำตรงข้าม (antonym) บางครั้งเราเดาความหมายของคำได้จากคำเชื่อมที่ใช้ในประโยค เช่น
 - Unlike his sister, who is talkative, he is reserved.
เขาไม่เหมือนพี่สาวของเขาซึ่งช่างพูด เขาเป็นคนเฉยๆ ไม่ค่อยพูด (เดาได้จากคำว่า unlike และ talkative)

- All the local shop, tourists can buy trinkets or they can buy expensive handmade items.

จากคำเชื่อม or เราเดาได้ว่า trinkets เป็นสิ่งที่ทำด้วยมือและราคาแพงชนิดหนึ่ง

- A cutlass is a short curved sword. เราความหมาย cutlass ได้จากคำจำกัดความที่ตามมา ตัวอย่างการเดาจากคำจำกัดความ

- Morse code, a system of telegraphic signals composed of dots and dashes, was invented by Samuel Morse.

ส่วนที่ขีดเส้นใต้อธิบายคำที่นำมาข้างหน้าหรือหมายถึงสิ่งเดียวกัน เรียกว่าเป็น appositive ตัวอย่างการเดาคำจากใจความล้อมรอบ

- The bright purple gentian grows wild in Colorado and blooms in late summer. เราเดาได้ว่า gentian เป็นพืชชนิดหนึ่ง

ตัวอย่างการเดาคำศัพท์จาก synonym

- A huge group of people are protesting against the government, and the police are trying to prevent the throng from entering the building.

คำว่า throng หมายถึง กลุ่มคนกลุ่มใหญ่

6. การรู้โครงสร้างประโยค การใช้วลี อนุประโยคและประโยคประเภทต่างๆ รวมทั้งการใช้คำเชื่อมข้อความหรือเชื่อมประโยค ก็ช่วยในการเข้าใจเรื่องที่เราอ่านได้ เช่น

- Although potatoes are rich in food value, they are not always a wise choice for a garden crop because they need a considerable amount of room. Consequently they can be more economically grown on farms.

เรารู้ว่า 2 ประโยคแรกแย้งกัน เพราะมีคำเชื่อม Although = แม้ว่า

รู้ว่าประโยคหลัง because คือ เหตุผลหรือสาเหตุ

และประโยคหลัง Consequently = ดังนั้น คือ ประโยคที่เป็นผล

การวิเคราะห์โครงสร้างประโยค (Sentence Structure) ช่วยการอ่านได้อย่างไร?

ตัวอย่างที่ 1 การวิเคราะห์โครงสร้างประโยคที่ซับซ้อน

ผู้เขียนขออนุญาตนำย่อหน้ามาเพื่อการวิเคราะห์โครงสร้างประโยค จากหนังสือ “เทคนิคการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ” โดย รศ.สมุทรรุ เซ็นชวนิช

Some of the notebooks that George Washington kept as a young man are still in existence, and they show that he learned a little Latin, that he acquired some of the basic elements of good conduct, and that he read a little English literature. At school he seems to have cared only for mathematics. His was a brief and most incomplete education for a gentleman, and it was all the formal education he was to have, since unlike some of the other young Virginia gentlemen of his time, he did not go on to the College of William and Mary in the Virginia capital of Williamsburg. In terms of intellectual preparation and power, then Washington is in sharp contrast with some other early American presidents, such as John Adams, Thomas Jefferson, and James Madison. In later years, Washington probably regretted his lack of intellectual training. He never felt comfortable in formal debate, or in discussions that were not concerned with every day, practical matters.

ย่อหน้าส่วนที่ยกมานี้ประกอบด้วย 6 ประโยค ได้แก่

ประโยคแรก ยาวเกือบ 3 บรรทัด : ประโยคหน้า and เป็น complex sentence ประกอบด้วย

- ประโยคหลัก คือ Some of the notebooks are still in existence.
- ประโยคย่อย เป็น adjective clause ขยาย notebooks คือ that George Washington kept as a young man ...
- ประโยคหลัง and ก็เป็น complex sentence ประกอบด้วย ประโยคหลัก คือ they show ... มีประโยคย่อยเป็น noun clause ทำหน้าที่เป็นกรรมหลังกริยา show อยู่ 3 ประโยค ได้แก่
 - that he learned a little Latin
 - that he acquired some of the basic elements of good conduct
 - that he read a little English literature

ฉะนั้น ประโยคแรกของย่อหน้าจึงเป็น compound-complex (cc) โดยมี and เป็นตัวเชื่อมประโยค complex sentence 2 ประโยค เข้าด้วยกัน

ประโยคที่ 2 มี he เป็นประธาน และ seems เป็นกริยาแท้ มีใจความเดียวเป็น simple sentence

ประโยคที่ 3 เป็น compound-complex sentence ประกอบด้วย simple sentence หน้า and และ complex sentence หลัง and ซึ่งประกอบด้วยประโยคหลัก คือ ... it was all the formal education he was to have และประโยคย่อยเป็น adverb clause แสดงสาเหตุหลังคำเชื่อม since คือ he did not go to the College of William and Mary in the Virginia capital of Williamsburg. ส่วน “unlike some of the other young Virginia gentlemen of his time” เป็นส่วนขยาย he

- ประโยคที่ 4** เป็น simple sentence มีส่วนขยายหน้าประธาน คือ In terms of intellectual preparation and power ประธาน คือ Washington และกริยาแท้ คือ is นอกนั้นเป็นส่วนขยาย
- ประโยคที่ 5** เป็น simple sentence มีส่วนขยายหน้าประธาน คือ In later years ประธาน คือ Washington และกริยาแท้ คือ regretted กรรมหลังกริยา คือ his lack of intellectual training
- ประโยคที่ 6** เป็น complex sentence ประโยคหลัก คือ He never felt comfortable in formal debate, or in discussions ประโยคย่อยเป็น adjective clause คือ that were not concerned with everyday practical matters.

ตัวอย่างที่ 2

(a) One of the skills of study in which students are confessedly deficient is the skill of reading, which is now seen to be a more complex activity than was formerly thought. (b) All students can read, but it is clear that many lack “functional literacy” and are unable to read in ways conducive to success in university studies. (c) Some textual material must be read analytically and worked over carefully. (d) Exactness of comprehension, or depth of appreciation, or both, is the object. (e) The description of a complex process in physics or the development of a chain of arguments in logic or political theory is not to be rushed by the serious student seeking mastery and fullness of understanding.

ย่อหน้านี้ประกอบด้วย 5 ประโยค ได้แก่

- ประโยค (a)** เป็น complex sentence ประกอบด้วยประโยคหลัก คือ One of the skills of study is the skill of reading มีประโยคย่อยเป็น adjective clause 2 ประโยค คือ in which students are confessedly deficient และ which is now seen to be a more complex activity than was formerly thought
- ประโยค (b)** เป็น compound sentence ซ้อน compound sentence โดยมี and เชื่อม 2 ประโยค และ but เชื่อมอีก 2 ประโยค
- ประโยค (c)** เป็น simple sentence ประธาน คือ Some textual material กริยาแท้ 2 ตัว คือ must be read and worked
- ประโยค (d)** เป็น simple sentence ประธาน คือ Exactness ... or depth ... กริยาแท้ คือ is
- ประโยค (e)** เป็น simple sentence ประธาน คือ The description แต่มีส่วนขยายยาวมาถึง theory กริยาแท้ คือ is ซึ่งมีส่วขยายตามมา ที่จริงประธานผู้ทำกริยา คือ the serious student ซึ่งมีส่วขยาย คือ seeking mastery and fullness of understanding แต่เมื่อใช้โครงสร้างประโยคเป็น passive voice จึงเอากรรม (the description) ขึ้นมาเป็นประธานของประโยค